

Warszawa, dnia 26 marca 2013 r.

Szanowny Pan

Antoni Górski

Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa

Szanowny Panie Przewodniczący,

W imieniu Koalicji na Rzecz Równych Szans, nieformalnej platformy skupiającej 50 organizacji pozarządowych, działających na rzecz praw człowieka i poszanowania zasady równości zwracamy się do Pana Przewodniczącego z prośbą o podjęcie wszelkich starań prowadzących do włączenia do programu szkolenia Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury problematyki równego traktowania i niedyskryminacji. Wprowadzenie tego typu szkoleń uzasadnione jest przede wszystkim potrzebą podnoszenia świadomości i wiedzy z zakresu prawa antydyskryminacyjnego wśród sędziów, co z kolei doprowadzi do efektywnego i prawidłowego stosowania tych przepisów w praktyce.

Zgodnie z przepisem art. 3 ust. 1 pkt. 7 i 8 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. nr 126 poz. 714) do kompetencji Krajowej Rady Sądownictwa należy m.in. opiniowanie programów szkolenia w ramach aplikacji ogólnej i aplikacji sędziowskiej, a także opiniowanie rocznych harmonogramów działalności szkoleniowej w zakresie dotyczącym szkolenia i doskonalenia zawodowego sędziów oraz pracowników i pracowniczek sądów. Postulujemy zatem o podjęcie działań zmierzających do wprowadzenia do powyższych programów szkoleń tematyki równego traktowania i niedyskryminacji, a także o rozważenie tej kwestii w toku opiniowania programów szkoleń.

Konieczność prowadzenia edukacji antydyskryminacyjnej wśród przedstawicieli i przedstawicielek wymiaru sprawiedliwości potwierdzają wyniki badań przeprowadzonych przez Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego w ramach „*Monitoringu stosowania przepisów prawa antydyskryminacyjnego przez wymiar sprawiedliwości*”. Wyniki te pokazują, że znajomość przepisów antydyskryminacyjnych wśród sędziów wydaje się być

wciąż niewystarczająca. Obawy budzą również postawy wielu przedstawicieli i przedstawicielek tej grupy zawodowej odnośnie tematyki równego traktowania oraz dyskryminacji. Badani sędziowie wyrażali bowiem wątpliwości co do zasadności poszczególnych rozwiązań prawnych (np. zasady przeniesionego ciężaru dowodu czy otwartego katalogu przesłanek). Analiza orzeczeń w sprawach z zakresu dyskryminacji wykazała, że problemem jest także błędne rozumienie przepisów antydyskryminacyjnych. Zdarza się również, że sędziowie powielają powszechnie panujące opinie i stereotypy na temat zjawiska dyskryminacji, grup mniejszościowych czy grup, które najczęściej dyskryminują innych.

W tym miejscu warto podkreślić, że oferta szkoleniowa skierowana do przedstawicieli i przedstawicielek wymiaru sprawiedliwości oprócz tego, że powinna odnosić się do krajowych i międzynarodowych prawnych standardów antydyskryminacyjnych, powinna także prowadzić do zmiany indywidualnych postaw wobec kwestii dyskryminacji oraz grup mniejszościowych na nią narażonych. W tym celu w programach szkoleniowych powinno uwzględnić się kontekst społeczny problemu dyskryminacji (złożoność tożsamości, mechanizm stereotypizacji, wykluczenia, czy konsekwencji funkcjonowania w społeczeństwie płci społeczno - kulturowej).

Na potrzebę wprowadzenia obowiązkowej edukacji antydyskryminacyjnej dla przedstawicieli i przedstawicielek wymiaru sprawiedliwości zwróciła uwagę również minister Agnieszka Kozłowska – Rajewicz, Pełnomocniczka Rządu do spraw Równego Traktowania w projekcie Krajowego Programu Działań na Rzecz Równego traktowania 2013 – 2015. Zdaniem minister Kozłowskiej - Rajewicz rozwój polityki równego traktowania w Polsce powinien być wspomagany wzrostem świadomości i wiedzy na temat dyskryminacji wśród pracowników instytucji rządowych oraz przedstawicieli i przedstawicielek wymiaru sprawiedliwości. Pozwoli to bowiem na podniesienie jakości praktycznego stosowania przepisów prawa antydyskryminacyjnego, a co za tym idzie prowadzenie przez Polskę skutecznej polityki antydyskryminacyjnej.

Pragniemy przypomnieć, że konieczność uzupełnienia oferty szkoleniowej sędziów o problematykę równego traktowania była podniesiona także podczas rozpatrywania przez Sejm RP w dniu 29 sierpnia 2012 r. Informacji z działalności Krajowej Rady Sądownictwa w 2011 roku. Parlamentarzyści podczas debaty sejmowej podkreślali wagę wprowadzenia do harmonogramów szkoleń z tematyki praw człowieka, zwalczania rasizmu, ksenofobii, dyskryminacji, czy przestępstw z nienawiści.

Koalicja na Rzecz Równych Szans deklaruje swoją pełną otwartość na współpracę z Panem Przewodniczącym oraz Krajową Radą Sądownictwa w zakresie przedstawionym w niniejszym wystąpieniu, tak, aby podjęte kroki wychodziły naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom osobom, które doświadczają nierównego traktowania w szczególności z uwagi na płeć, wiek, niepełnosprawność, orientację seksualną, tożsamość płciową, religię lub wyznanie, rasę lub pochodzenie etniczne.

w imieniu Koalicji na Rzecz Równych Szans
r.pr. Karolina Kędziora
Wiceprezeska Zarządu
Polskiego Towarzystwa Prawa Antydyskryminacyjnego

Do wiadomości:

- Jarosław Gowin, Minister Sprawiedliwości,
- prof. Irena Lipowicz, Rzecznik Praw Obywatelskich,
- Agnieszka Kozłowska – Rajewicz, Pełnomocniczka Rządu ds. Równego Traktowania.

Koalicja na Rzecz Równych Szans to nieformalna platforma skupiająca szereg organizacji działających na rzecz praw człowieka i promowania zasady równości i niedyskryminacji. Organizacje wchodzące w skład Koalicji są wiodącymi polskimi organizacjami eksperckimi od lat aktywnymi w obszarze przeciwdziałania dyskryminacji. Głównym celem platformy jest prowadzenie merytorycznego dialogu z rządem odpowiedzialnym za opracowanie kompleksowego i skutecznego prawa antydyskryminacyjnego. Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego jest koordynatorem prac Koalicji.

Organizacje członkowskie Koalicji na Rzecz Równych Szans

Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego - koordynator Koalicji

Fundacja Feminoteka

Stowarzyszenie przeciw Antysemityzmowi i Ksenofobii "Otwarta Rzeczpospolita"

Stowarzyszenie "Kampania Przeciw Homofobii"

Helsińska Fundacja Praw Człowieka

Stowarzyszenie "Lambda Warszawa"

Amnesty International

Stowarzyszenie Lambda Bydgoszcz

Towarzystwo Edukacji Antydyskryminacyjnej

Fundacja Równości

Koalicja Karat

Fundacja Trans-Fuzja

Federacja na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny

Fundacja MaMa

Fundacja Przestrzeń Kobiet

Fundacja Autonomia

Stowarzyszenie Aktywne Kobiety

Stowarzyszenie Inicjatyw Niezależnych MIKUSZEWO

Stowarzyszenie Homo Faber

Stowarzyszenie na Rzecz Kobiet "Victoria"

Stowarzyszenie Nigdy Więcej

Stowarzyszenie Kobiet Konsola

FORUM 50+

Fundacja TUS

Stowarzyszenie Interwencji Prawnej

Instytut Podkarpacki
Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych
Stowarzyszenie Kobiet Niepełnosprawnych ONE.PL
Żydowskie Stowarzyszenie Czulent
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego PRO HUMANUM
Stowarzyszenia Romów w Polsce
Stowarzyszenie Na Rzecz Lesbijek, Gejów, Osób Biseksualnych, Osób Transpłciowych oraz Osób Queer "Pracownia Różnorodności"
Stowarzyszenie "W stronę Dziewcząt"
Fundacja na Rzecz Różnorodności Polistrefa
Fundacja Inicjatyw Społecznych "Się Zrobi"
Forum Żydów Polskich
Fundacja Bez Dyskryminacji
Fundacja Nasza Przestrzeń
Fundacja Wiedza Lokalna
Fundacji "Vis Maior"
Związek Nauczycielstwa Polskiego
Towarzystwo Przyjaciół Szalonego Wózkowicza
Fundacja "Pies Przewodnik"
Stowarzyszenie Dni Równości i Tolerancji
Stowarzyszenie Otwarte Forum
Fundacja Generacja
Fundacja Centrum Praw Kobiet
Fundacja eFkropka